

Ålandsoyar

Fyrst í 70-árunum vitjaði Sámal Johansen í Ålandsoyggjunum og hefur hann síðani tá vist hesum litla og sjáldsama oyggjabólki sín serstaka áhuga.

Tíðindablaðið Sosialurinn hevur biðið Sámal um at greiða lesarum okkara frá ferð sini í Ålandi og annars um hetta forvitnisliga og vakra land, ið fleiri og fleiri føroyingar vitja í summarfritíðini.

Hóast árið er ungt og leingi er til summarfritíðina, so eru tað tó tey, sum longu nú leggja sær fritíðina til rættis. Kanska henda greinarøðin og ferðafrásøgnin úr Ålandi kann vekja áhugan hjá føroyingum fyri okkara norðurlenska granna.

1. partur

Teir fyrstu ålendingarnir vóru kópaveiðumenn, sum fyrri meira enn 5000 árum síðani komu á flakum og skinnbatum tvørtur um hav og búsettust á teimum smáu útskerum, sum tá komu upp um vatnshorpinu í Ålandshavi.

Tilfar til hetta, sum eg skal siga um Åland, havi eg fingið frá einari ferð, eg var í Ålandi 1971 og úr tveimum bókum:

- 1) «Glimtar úr Ålands historia» eftir Matts Dreijer og
- 2) «Åland, en bok for seglare och andra turister» eftir Harriet og Gösta Percy.

1966 var stór samkoma her á landi. Tað var Norrøna felagið, sum helt fund her í Føroyum. Úr øllum norðurlondum komu ókunnugfólk til Føroya, og nóg av teimum vóru, áðrenn tann rættliga samkoman skuldi verða í Havn, send til ymsar bygdir. Eg varð biðin um at royna at fáa o.u. tjúgu ókunnugfólkum innivist suðuri í Vági, og tað gekst væl at hýsa teimum har suðuri.

Hjá okkum komu tveir finlendingar at búgva. Teir vóru hjúnini Ingunn Grønstrand, rektari og rithøvundur og Lars Grønstrand, lektor og rithøvundur, tey vóru úr Turku (Åbo) í Finlandi. Ingunn hevur skrivað skaldsøgur um søgulig evni, og Lars hevur skrivað um skip, serstakliga um seglskip, eitt evni, sum hann veit nóg um. Hesi fólkini úr Finlandi komu vit at kenna væl, og vit hava framvegis samband við tey. Tey buðu okkum ofta at koma og vitja seg í Finlandi ella í Ålandi. Tey eiga eini hús á einari oyggj «Nåtø» í Ålandshavinum.

Á sumri 1971 vóru kona mín og eg stødd í Danmark. Tá skrivaðu vit til hjúnini Grønstrand og søgdu, at vit vóru fús at koma og vitja tey í Ålandi og spurdu, um tað bar teimum til at taka imóti okkum.

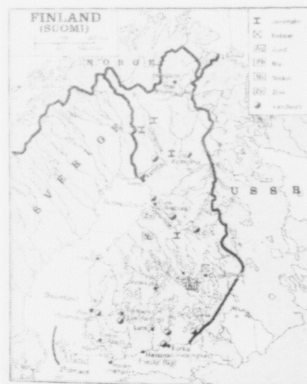
Nakrir dagar gingu, so fingið vit bræv frá Ingunn, og í hesum brævi stóð ikki bara, at vit vóru hjartaliga vælkomn, men eisini ein long frágreiðing um, hvussu vit skuldu bera okkum at fyrri at koma til Ålands. Hon mundi helst halda okkum vera nakað hjálparleys, men hon eigir í hvussu er tøkki fyrri leiðbein-

ingarnar, tær komu væl við.

Ingunn og Lars vóru stødd á «Nåtø» í Ålandi, og um kvøldið, 12. juni, fóru vit við tokinum úr København, og tíðliga morgunin eftir komu vit til Stockholm. Á jarnbreytarstöðni har fingið vit okkum ábit, og síðani fóru vit við bussi til býin Nordtalje og haðani við skipi til Mariehamn í Ålandi.

Tá ið skipið legði at bryggju í Mariehamn, stóðu Ingunn og Lars Grønstrand har, og vit fingið eina hjartaliga móttöku. Lars átti eina litla jollu við viðhangsmotori, og við henni fóru vit úr Mariehamn til «Nåtø», eina litla skógvaksna oyggj millum nógvar, nógvar aðrar smáar skógvaksnar oyggjar í Ålandshavi. Tey søgdu fyrri okkum, at mesta fólkatál, ið hevði verið á «Nåtø», var millum fimti og seksti, nú vóru 4 fastbúgvandi fólk á oynni.

Í Ålandi eru 6554 oyggjar við einum landaeki, sum ialt er 1481 km², so kunnu

Åland hoyrir undir Finland, men hevur í dag heimastýri